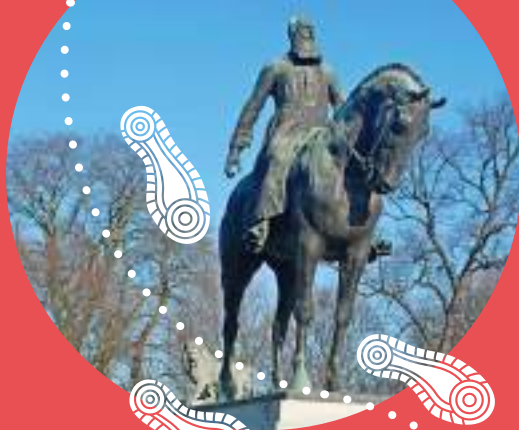

DEMOtour

Sporen van het koloniaal verleden

Welkom in het BELvue museum

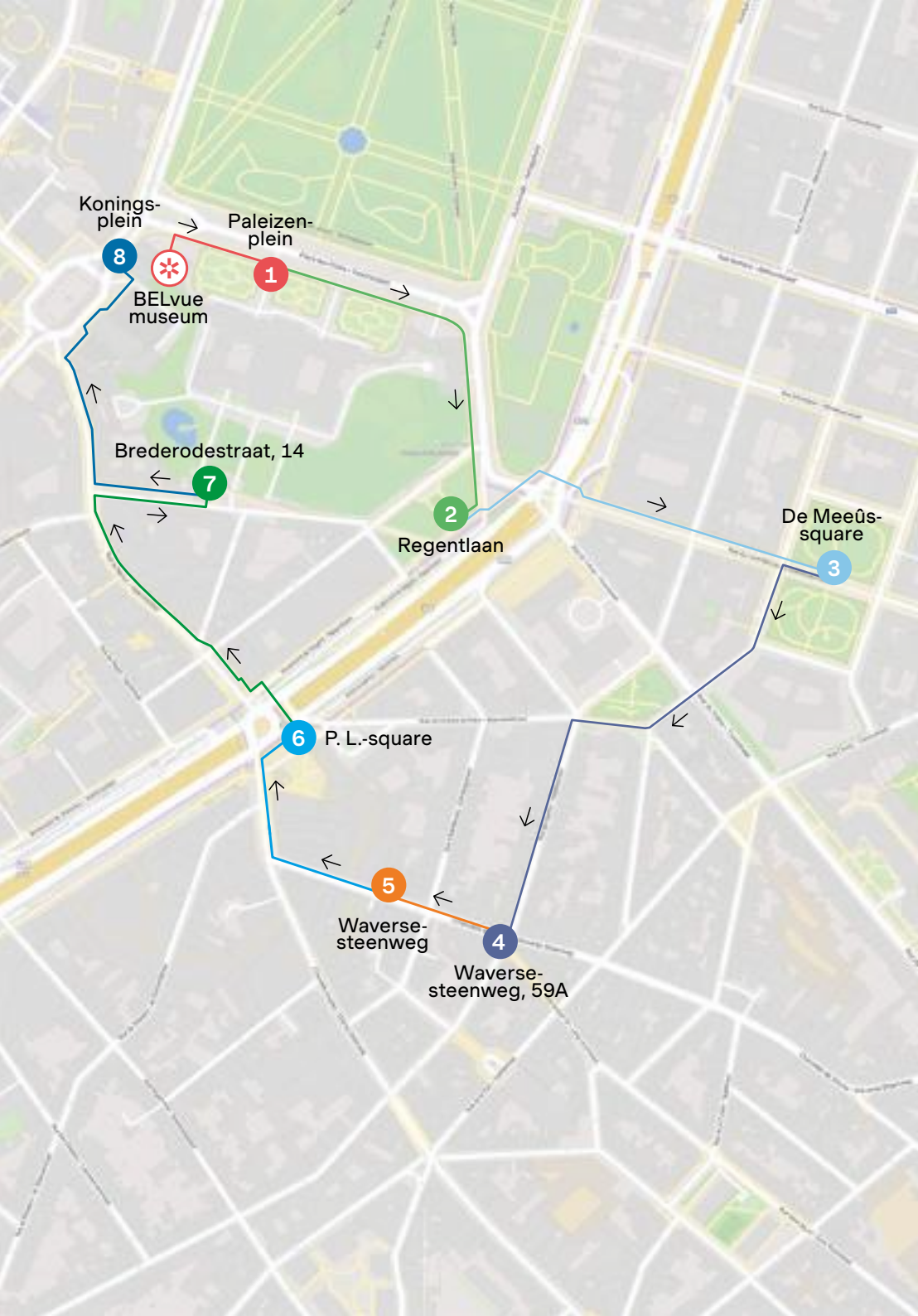
Het museum over België en zijn geschiedenis en een centrum voor democratie. Vandaag ga je de sporen van het koloniaal verleden rond het museum ontdekken.

Je zal gebruik moeten maken van je observatie- en denkvermogen om de vragen die je onderweg tegenkomt correct te beantwoorden.

Hoe ga je te werk?

Gebruik de routebeschrijving in het boekje als leidraad en vul de vragenlijst in. Verzamel informatie, beantwoord de vragen en voer de creatieve opdrachten uit. Je kunt onderweg ook een aantal foto's maken.

Zorg dat je iets hebt om te schrijven.
Ben je er klaar voor? Laten we beginnen!

Stop 1 Paleizenplein

Ga naar rechts als je uit het museum komt. Stop aan de hekken.
Wat is volgens jullie dit enorme gebouw met de Belgische vlag op?

Welke letter zien jullie op het gebouw?

De letters en versieringen stellen een monogram voor.

Weten jullie wat een monogram is?

Een monogram is een symbool dat een belangrijk persoon representeert. Het is alsof daar een naam van een persoon zou staan.

Van wie is dit monogram?

Laten we deze persoon gaan zoeken! Ga verder in dezelfde richting en sla af naar rechts.

Stop 2 Regentlaan

Jullie zien nu een groot standbeeld van Leopold II.
Ga wat dichterbij staan.

Observeer en overleg. Welke indruk krijgen jullie van het beeld?

.....

.....

.....

.....

.....

Waarom wordt hij zo afgebeeld?

.....

.....

.....

Naar wat kijkt hij?

- ☐ De planten
- ☐ De wegenwerken
- ☐ De ING bank

Hier stond vroeger de woning van de familie Lambert.

Samuel Lambert was de belangrijkste bankier van Koning Leopold II, zowel persoonlijk als voor de Onafhankelijke Congostaat, wat hem de bijnaam «le banquier du roi» opleverde.

De bank werd daarna de BBL en werd dan overgenomen door ING.

Vinden jullie nog sporen rode verf op het standbeeld?

Kijk hoe het eruit zag in 2020:

© Pierre-Yves Thienpont
Bron: <https://www.lesoir.be/306421/article/2020-06-11/statues-de-leopold-ii-vandalise-pour-essayer-de-faire-cesser-lempre-de-ces>

Wat staat er geschreven? Wat betekent BLM?
Naar welke beweging verwijst dat?

Tip: er werd veel over gesproken na de dood van George Floyd die vermoord werd door een politieagent tijdens zijn arrestatie.

BLM is een antiracistische politieke beweging ontstaan in 2013 in de Verenigde Staten als aanklacht tegen het politiegeweld tegen Afro-Amerikanen.

Bestaat deze beweging vandaag nog?
Is het bestaan ervan nog noodzakelijk?

Stop 3 de Meeûssquare

Draai jullie om, steek de drukke straat over en neem de Luxemburgstraat. Loop verder tot het parkje.

Zoek de buste van Ferdinand de Meeûs en lees de tekst op de buste.
Kan hij betrokken geweest zijn bij Belgisch Congo?

Draai jullie om. Vroeger stond hier het standbeeld van Emile Storms.

Emile Storms was een Belgisch koloniaal ontdekkingsreiziger (1846-1918). Hij stond bekend als de *koppensneller* omdat hij Congolese vorsten liet onthoofden wanneer ze zich verzetten.

© Shutterstock ID: 1642071166

Waarom heeft de Belgische overheid deze standbeelden gezet ter herinnering aan de kolonialen?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Het standbeeld van Emile Storms is vandaag uit het straatbeeld weggehaald, terwijl Koning Leopold II er wel nog staat. In andere steden, zoals Gent, hebben ze juist het standbeeld van Leopold II weggehaald. In Halle plaatsten ze dan weer een plakkaat met context naast de bust van de Koning.

Wat denken jullie? Als jullie burgemeester waren van een stad, wat zouden jullie doen met de standbeelden van Leopold II?

- ☐ Laten staan
- ☐ Laten staan met context
- ☐ Weghalen

Denkt iedereen in de groep er hetzelfde over?

Verzin samen voor elke mogelijke beslissing een argument:

Laten staan

.....

.....

.....

Laten staan met context

.....

.....

.....

Weghalen

.....

.....

.....

.....

Stop 4

Waversesteenweg, 59A

Draai jullie opnieuw om (naar de buste van de Meeûs) en neem de straat rechts naar boven (Parijsstraat). Ga rechtdoor langs de Marsveldstraat en sla links af in de Napelsstraat. Jullie komen aan op de Waversesteenweg en staan rechtover een kunstwerk.

Bekijk het kunstwerk. Het stelt een moeder en een kind voor, het kind mist een voet.

Hoe gedraagt de moeder zich?

Het kunstwerk is gemaakt uit wapenhulzen, wat symboliseren die?

De kunstenaar is Freddy Tsimba. Hij is Congolees. Zijn kunstwerk was **het eerste** van een Afrikaanse kunstenaar in de Brusselse openbare ruimte. Het dateert van 2007.

Wat denken jullie daarvan?

- ☐ Dat is laat!
- ☐ We liepen voor op onze tijd.
- ☐ Ik weet het niet.

Waarom zou iemand daar een andere mening over hebben?
Leg uit.

Stop 5 Waversesteenweg

Loop verder langs de Waversesteenweg aan jullie rechter kant.
Kijk goed om je heen. Deze straat wordt gekenmerkt door
een groot aantal verschillende winkels.

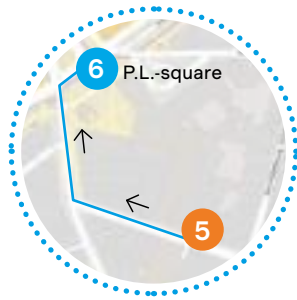

Wat zie je allemaal op de Waversesteenweg?

Welke gemeenschap komt hier winkelen?

Zoek de naam van de wijk waar je doorwandelt.

Stop 6 P.L.-square

Ga naar rechts, de straat naar beneden.
Zoek hoe het plein aan jullie rechterkant noemt.
Doe dit vóór jullie de drukke straat oversteken.

.....
.....
Zoek ook het groene plakkaat met informatie en lees het.

Wie is Patrice Lumumba?

.....
.....
.....
.....

Het stukje tekst op het plakkaat komt uit een brief die Lumumba enkele dagen voor zijn dood vanuit de gevangenis schreef naar zijn geliefde. Scan de QR-code en lees de volledige brief.

Nu jullie de volledige brief hebben gelezen, zouden jullie hetzelfde stukje tekst gekozen hebben om het over de strijd van Lumumba te hebben of een ander? Waarom?

.....
.....
.....

Waarom was Lumumba een belangrijk figuur in de strijd voor vrijheid?

- ☐ Hij heeft gestreden voor de onafhankelijkheid van zijn land.
- ☐ Hij heeft gedurfd een toespraak te houden over de gruweligheden van kolonisatie in aanwezigheid van de Belgische koning.
- ☐ Hij is vermoord omwille van zijn politieke ideeën en zijn lichaam is opgelost in zuur om geen sporen na te laten.
- ☐ Alle antwoorden zijn correct.

Stop 7 Brederodestraat, 14

Steek de kleine ring over en neem de Naamsestraat. Sla de derde straat rechts af. Jullie zijn nu in de Brederodestraat.

Aan jullie linkerkant staat een mooi houten huis: de **Noorse Chalet**. De sterren op de gevel zijn de enige verwijzing naar de vroegere functie van het gebouw.

Vanuit de chalet leidde Leopold II persoonlijk het bestuur van zijn Onafhankelijke Congostaat. In dit hoofdkwartier werd de officiële propaganda ontwikkeld en werden de belangrijkste beslissingen met betrekking tot Congo vóór 1908 genomen.

Verbind de juiste vlag met de juiste periode.
Je mag de juiste antwoorden ook op internet zoeken.

Congo-Vrijstaat
Belgisch Congo
(1885-1960)

Republiek Congo
(1960-1963)

Democratische
Republiek Congo
(1963-1971)

Zaïre (1971-1997)

Democratische
Republiek Congo
(1997-2006)

Democratische
Republiek Congo
(2006-vandaag)

Stop 8 Koningsplein

Keer terug naar de Naamsestraat, sla rechts af en ga verder tot aan het Koningsplein. Houd rechts aan tot aan de achterkant van het BELvue museum.

Zoek het plakkaat met een ster en lees het.

In 1960, bij de **onafhankelijkheid van Congo**, kwamen onder andere de leden van het bestuur van Afrika naar het hotel Bellevue om zich in te schrijven als vluchtelingen.

Wie waren zij?

- ☐ Ambtenaren van een internationale Afrikaanse organisatie
- ☐ Vertegenwoordigers van de Verenigde Naties van Afrikaanse landen
- ☐ Belgische kolonisten

Naast de Congolese kolonie, had België na de Eerste Wereldoorlog ook een mandaat over Ruanda-Urundi.

Representeren de sporen van het koloniaal verleden die zichtbaar zijn in de stad voldoende de complexiteit en donkere kanten van de kolonisatie?

.....

.....

.....

.....

Je DEMOtour eindigt hier. We hopen dat je Brussel op een andere manier hebt kunnen 'bezoeken' en veel hebt geleerd over de geschiedenis en het koloniaal verleden.

Benieuwd of je alle juiste antwoorden hebt gevonden. Je leerkracht heeft de gecorrigeerde versie van deze vragenlijst ontvangen.

Het BELvue stelt alles in het werk om de rechten van auteurs en rechthebbenden correct te vermelden. Indien u van oordeel bent dat een vermelding onjuist of onvolledig is, kunt u contact opnemen via education@belvue.be, waarna de nodige correcties worden doorgevoerd.